

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ละครเป็นส่วนหนึ่งของสื่อทางโทรทัศน์ที่คนส่วนมากใช้เวลามากกว่าสื่อประเภทอื่นๆ สามารถตอบสนองความสามารถในการรับรู้ของมนุษย์ เนื่องจากความสมจริงของภาพและเสียงที่ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านการแสดงออกโดยผู้แสดง ทำให้กระตุ้นความรู้สึกของผู้รับชมให้คล้อยตามและนำไปสู่อารมณ์ต่างๆ เช่น สนุก เศร้า เป็นต้น และอาจนำไปสู่การลอกเลียนแบบพฤติกรรมที่เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เช่น เจตคติ ความคิด ความสนใจ ซึ่งการเกิดพฤติกรรมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในและรู้ได้เฉพาะตน คนอื่นจะรู้ก็ต่อเมื่อแสดงออกหรือบอกออกมา (นภาพร ธนะนุทรัพย์, 2557) สำนักวิจัยสยามเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตโพลล์แถลงการณ์ถึงผลการสำรวจพฤติกรรมเลียนแบบคนดังและคนที่ตนชื่นชอบของเยาวชนไทยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า วัยรุ่นมีพฤติกรรมเลียนแบบตัวละครหรือนักแสดงมาเป็นอันดับ 1 ขณะที่แกร็บเชิงู / ผู้ร่วมแข่งขันในรายการทีวี่มาเป็นอันดับ 2 และพิธีกร / ผู้ดำเนินรายการมาเป็นอันดับ 3 ทั้งนี้ จากการสำรวจยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้เวลากับทีวี่ถึง 1 - 3 ชั่วโมงต่อวัน ทว่าบางส่วนใช้เวลากับทีวี่สูงถึง 5 ชั่วโมงต่อวัน และรายการที่เป็นที่นิยม 2 อันดับแรกคือ 1 ละคร / ภาพยนตร์ 2 เร็ยลิตีชีว / การแสดงความสามารถ โพลดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลของความเป็นดาราอย่างชัดเจน เมื่อมองไปที่มูลค่าของอิทธิพลที่ดาราเหล่านั้นมีก็เห็นว่า ดาราถูกใช้เป็นเครื่องมือสร้างความน่าเชื่อถือ มีมูลค่าทางการตลาดที่บริษัทยินดีที่จะจ่ายเพื่อให้ดารามาเป็นพรีเซ็นเตอร์ในค่าตัวที่สูงอย่างน่าเหลือเชื่อ บอกเป็นนัยว่า ดาราคือปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้คนในสังคม

ผลการศึกษาพฤติกรรมการเข้าถึงบุหรีของเยาวชนจากมูลนิธิธรรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี ส่วนหนึ่งมาจากพฤติกรรมการเลียนแบบตัวละครทางสื่อโทรทัศน์ ฉากสูบบุหรีของตัวละครในซีรีส์ "ฮอโรมน วัยว้าวุ่น" จึงถูกตั้งคำถามว่า การนำเสนอฉากดังกล่าว อาจเป็นการส่งเสริมให้เยาวชนเกิดพฤติกรรมการเลียนแบบ จนนำไปสู่ปัญหาการเสพติดบุหรีหรือไม่ พฤติกรรมสูบบุหรีที่ดูสมจริงของนักแสดงในซีรีส์ฮอโรมน วัยว้าวุ่น ที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ดาวเทียมช่องหนึ่งและเผยแพร่ทางเว็บไซต์ยูทูบ กำลังเป็น

กระแสสังคมที่วิพากษ์วิจารณ์อย่างแพร่หลายและถูกตั้งคำถามถึงความเหมาะสมของวิธีการนำเสนอ ที่อาจเป็นชนวนสำคัญทำให้เยาวชนเกิดพฤติกรรมการเล่นแบบ

วัชรีย์ คำศรี (2543) ได้ทำวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการรับสื่อโทรทัศน์ของเด็กในครอบครัวที่มีอาชีพประมง พบว่า เด็กกลุ่มอายุ 6 - 12 ปีที่รับชมโทรทัศน์เลือกเปิดรับรายการที่ให้ความบันเทิงมากกว่า รายการที่ให้สาระประโยชน์ มีพฤติกรรมวิพากษ์วิจารณ์รายการโทรทัศน์ที่กำลังดูอยู่เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ และเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ จากโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นการพูด สำเนียงภาษา การแต่งกาย ให้เหมือนกับตัวละครที่ตนเองชอบ อยากได้ อยากมี อยากเป็นเหมือนดังในโทรทัศน์ จากเด็กกลุ่มอายุ 6 - 12 ปี จำนวน 27 คน เด็ก 19 คน เชื่อว่ารายการละครเรื่อง "ปลาร้าทรงเครื่อง" "บ้านไร่สายสวาท" "มัจจุราชจำแลง" และ "แม่มดเจ้าเสน่ห์" เป็นเรื่องที่น่าจะมีเค้าโครงมาจากเรื่องจริงที่เคยเกิดขึ้นในสังคม และน่าจะมีบางส่วนแต่งขึ้นหรือสร้างเหตุการณ์สมมติขึ้นมาเพื่อ เสริม เต็ม แต่ง ให้รายการนั้นๆ น่าติดตาม น่าเชื่อถือ และน่าสนใจเปิดรับ แสดงให้เห็นว่าเมื่อเด็กรับชมโทรทัศน์จะเกิดจินตนาการตามภาพและเสียงที่เห็น และมีความเชื่อจากตัวละครที่ชื่นชอบจนเกิดพฤติกรรมเลียนแบบ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่อง บทบาทตัวละครในละครโทรทัศน์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเล่นแบบของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ เพื่อหาช่องทางของการเผยแพร่ละครโทรทัศน์ในปัจจุบันที่นักศึกษาเข้าถึง และนักศึกษาถือว่าเป็นเยาวชนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นที่กำลังก้าวไปสู่วัยทำงาน ปัญหาของวัยรุ่นไม่ใช่แค่ปัญหาระดับครอบครัว แต่เป็นปัญหาระดับประเทศ เพราะวัยรุ่นเป็นกลุ่มผู้ชมละครโทรทัศน์กลุ่มหนึ่งซึ่งอยู่ในวัยของการเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ ที่อยู่ในความสนใจของตน ตั้งแต่การคบเพื่อน การหนีเรียน ความขัดแย้งต่างๆ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะประชากรของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการในการรับชมละครโทรทัศน์
2. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการเปิดรับชมละครโทรทัศน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ
3. เพื่อศึกษาการเลียนแบบด้านพฤติกรรมจากบทบาทตัวละครในละครโทรทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ลักษณะประชากรที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อการเลียนแบบด้านพฤติกรรมจากบทบาทการแสดงของตัวละครแตกต่างกัน
2. พฤติกรรมการเปิดรับชมละครโทรทัศน์แตกต่างกัน จะมีผลต่อการเลียนแบบด้านพฤติกรรมจากบทบาทการแสดงของตัวละครแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทตัวละครในละครโทรทัศน์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลียนแบบของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ มีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ จำนวน 1,200 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ จำนวน 1,200 คน ได้กลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากวิธีการหาค่าสูตร Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม จำแนกดังนี้
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ลักษณะประชากรของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ ได้แก่ เพศ อายุ คณะที่สังกัด รายได้ของนักศึกษา
 - 2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

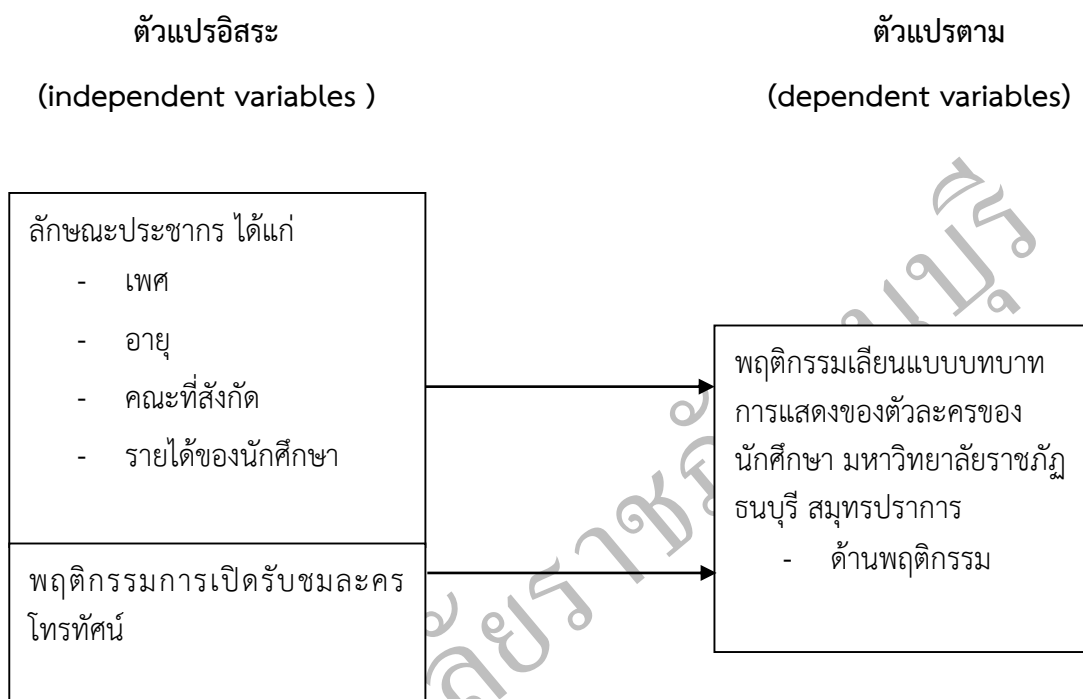
พฤติกรรมการเปิดรับชมละครโทรทัศน์

พฤติกรรมเลียนแบบบทบาทการแสดงของตัวละครของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ ด้านพฤติกรรม
3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยใช้เวลาในการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยต่างๆ รวบรวมข้อมูลทั้งที่เป็นปฐมภูมิ และทุติยภูมิ ทำการวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล รวมระยะเวลาโดยประมาณ 1 ปี คือตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2561

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะประชากร และ พฤติกรรมการเปิดรับชมละครโทรทัศน์ ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมเลียนแบบบทบาทการแสดงของตัวละครของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ ด้านพฤติกรรม ดังแสดงในภาพ

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

บทบาท หมายถึง เนื้อเรื่องการแสดงของตัวละคร

ตัวละคร หมายถึง บุคคลที่อยู่ในละครโทรทัศน์ในฐานะนักแสดง มีบทบาท และการแสดงให้เรื่องราวดำเนินไปอย่างราบรื่น

ละครโทรทัศน์ หมายถึง รายการที่นำเสนอเรื่องราวต่างๆ โดยการแสดง เป็นละครยาวประมาณ 10 -21 ตอนจบ ออกอากาศเป็นประจำทุกสัปดาห์

พฤติกรรมการเลียนแบบ หมายถึง ลักษณะท่าทาง และบุคลิกของคนที่ทำให้คล้ายคลึงกับสิ่งที่ได้ชม ได้สัมผัส หรือรับฟังมาจากสื่อต่างๆ

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ หมายถึง นักศึกษาภาคปกติที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2560 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ผลการศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาพฤติกรรมกรรมการลอกเลียนแบบของนักศึกษา

2. ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้อ้างอิงให้กับผู้ที่สนใจจะศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี